

Reactie Energy Storage NL - Ontwerpbesluit prioriteringsruimte transportverzoeken

Energy Storage NL heeft met belangstelling kennisgenomen van de actualisatie van het maatschappelijk prioriteringskader. Voor de sector is het voornamelijk belangrijk dat energieopslag in het kader goed wordt meegenomen als congestieverzachter. Vandaar dat Energy Storage NL haar antwoorden zal richten op consultatievraag 2.

a. Bent u van oordeel dat het wenselijk is om FCFS voor congestieverzachters los te laten?

Ja, wij vinden het wenselijk om het FCFS-principe (first come, first served) voor congestieverzachters los te laten. Wie zich als eerste meldt, is namelijk niet automatisch de partij die de meeste waarde toevoegt aan het net of het beste past bij de lokale congestieproblematiek. Het is belangrijk dat de oplossing die het meest bijdraagt aan een betrouwbaar, betaalbaar en onafhankelijk toekomstbestendig energiesysteem voorrang krijgt.

Bij die afweging zouden meerdere factoren moeten meewegen, zoals de schaalbaarheid en efficiëntie van het project, het type congestieverzachter, en in hoeverre een project helpt om het net voor te bereiden op toekomstige ontwikkelingen. Ook de klimaatimpact moet worden meegenomen, aangezien het terugdringen van CO₂-uitstoot een belangrijk doel van de energietransitie is.

Tot slot is transparantie van netbeheerders cruciaal. Het moet duidelijk zijn waarom bepaalde projecten voorrang krijgen en op basis van welke criteria die keuzes worden gemaakt, dit moet helder worden gecommuniceerd richting andere partijen in de wachtrij.

b. Zo ja, bent u van oordeel dat netbeheerders zelf transparante en objectieve criteria moeten vaststellen op basis waarvan zij op non-discriminatoire wijze de volgorde bepalen waarin transportcapaciteit kan worden verleend aan congestieverzachters?

Wij zijn van oordeel dat er transparante en objectieve criteria moeten worden gehanteerd om op non-discriminatoire wijze te bepalen welke congestieverzachters voorrang krijgen. Dat is essentieel om eerlijkheid en gelijke behandeling te waarborgen. Tegelijkertijd moet er ruimte zijn voor maatwerk per station, omdat de technische situatie per locatie kan verschillen.

Hoewel netbeheerders deze criteria uiteindelijk toepassen, is het essentieel dat de uitgangspunten centraal worden vastgesteld – bijvoorbeeld door Netbeheer Nederland of de ACM. Zo wordt landelijke eenduidigheid gecombineerd met transparantie, objectiviteit én de benodigde flexibiliteit op lokaal niveau. Energy Storage NL wijst er nadrukkelijk op dat verschillen in criteria tussen netbeheerders zeer onwenselijk is.

c. Wat is volgens u een goede werkwijze om via transparante en objectieve criteria op nondiscriminatoire wijze transportcapaciteit te verlenen aan congestieverzachting?

Een goede werkwijze rust wat ons betreft op drie pijlers: transparantie, objectieve inhoudelijke criteria en een zorgvuldig proces.

1. Transparantie en eerlijkheid

Voor elk station moet vooraf helder worden vastgesteld wat er technisch nodig is aan congestieverzachting. Deze behoefte wordt vastgelegd in een publiek kader, zodat partijen weten waar ze aan toe zijn. Ook de beoordelingscriteria moeten vooraf gedeeld worden, bij voorkeur in overleg met de sector (bijvoorbeeld via consultaties). Prijsconcurrentie tussen partijen moet worden vermeden. Als er toch gewerkt wordt met een biedsysteem, dan moet dit volledig transparant zijn en gericht op eerlijke marktwerking. In principe zou de partij die als eerste aan alle voorwaarden voldoet, ook als eerste voorrang moeten krijgen.

2. Inhoudelijke beoordelingscriteria

De prioritering van projecten zou moeten plaatsvinden op basis van duidelijke, objectieve criteria. Denk daarbij aan:

- De effectiviteit: hoeveel MW aan congestie het project kan verlichten;
- De kosten per vrijgemaakte MW/MWh;
- Het potentieel voor CO₂-reductie: klimaatimpact moet expliciet meewegen;
- De duur van inzetbaarheid: hoe lang en hoe vaak het systeem het net kan ontlasten;
- De locatie ten opzichte van het knelpunt;
- De mate van stuurbaarheid: in hoeverre het project flexibel inzetbaar is op verzoek van de netbeheerder;
- De realisatiesnelheid van het project.

3. Zorgvuldig en gestructureerd proces

Een heldere analyse van de congestiebehoefte is nodig, inclusief het onderscheid tussen structurele en incidentele congestie en de tijdshorizon waarbinnen oplossingen nodig zijn. Het aanvraagproces moet gestructureerd verlopen, met duidelijke eisen aan de onderbouwing en een objectieve toetsing binnen een redelijke termijn.